U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **R. G. M.**, zastoupený advokátem JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., Mánesova 1175/48, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2021 čj. OAM-583/ZA-ZA11-P06-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2023, čj. 13 Az 6/2021-40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši **8 228 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999, o azylu, neboť shledal, že azylový příběh žalobce neodůvodňuje udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce neúspěšně bránil žalobou u městského soudu.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítl, že čas podání žádosti o mezinárodní ochranu nemůže být k jeho tíži. Naopak je přirozené, že žádost podal až ve chvíli, kdy mu hrozil návrat na Kubu. Podle rozsudku čj. 5 Azs 6/2011-49 lze mezinárodní ochranu z azylově relevantních důvodů poskytnout i žadateli, který žádost podal zjevně „účelově“. Stěžovateli nelze vyčítat, že se obával pronásledování. Kuba dlouhodobě prosazovala politiku automatické penalizace osob, které se tam navrátily po více než 24 měsících.

[3] Městský soud ve svém rozsudku bagatelizoval stěžovatelovy obavy a snažil se oslabit jeho tvrzení co do věrohodnosti. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že popsané příkoří za projevy odlišného politického názoru nepředstavuje pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Není přitom jeho povinností, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí (čj. 6 Azs 235/2004-57). Řada lidskoprávních organizací či státních institucí poukazuje na skutečnost, že kubánská vláda postihuje své

občany žijící v zahraničí (viz např. zpráva MZV USA z roku 2022 či zpráva organizace ACCORD Cuba: Travel Regulations and Civil and Political Rights ze srpna 2017). Kubánci jsou považováni za emigranty, pokud zůstali mimo zemi původu déle než 24 měsíců, aniž by dodržovali zvláštní předpisy. Emigranti nemají právo na bezplatnou zdravotní péči, nedostávají státní důchod atd. Stěžovatel byl opakovaně zatýkán a čelil policejnímu násilí. Městský soud se nedostatečně vypořádal s tím, proč nejsou v tomto případě relevantní závěry o nedodržování lidských práv.

[4] Žalovaný s kasační stížností nesouhlasí. Podle něj stěžovatel ve správním řízení účelově vygradoval své údajné protirežimní aktivity, aby dosáhl kladného rozhodnutí ve věci. Žalovaný při svém rozhodování vyšel z mnoha podkladových zpráv, podle nichž kubánské úřady v drtivé většině případů nesledují osoby, které se navrací do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

[5] Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (samosoudkyně), se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[6] Kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[7] NSS v napadeném rozsudku městského soudu nespatřuje žádné vady, které by mohly odůvodnit jeho nepřezkoumatelnost. Městský soud se dostatečně a srozumitelně vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele (blíže viz další odůvodnění tohoto usnesení).

[8] Ze správního spisu plyne, že stěžovatel přicestoval do ČR v roce 2019 na základě pracovního víza. Poté, co mu v ČR skončilo pobytové oprávnění, požádal dne 7. 9. 2020 o mezinárodní ochranu. V žádosti uvedl, že se na Kubu nechce vrátit, neboť je tam špatný politický systém. Při pohovoru sdělil, že se politikou nikdy nezabýval, ale má proti kubánskému režimu kritické názory. V období let 1995-2017 na ulici každý den vykřikoval urážky proti Fidelu Castrovi. Za to byl 19krát zadržen policií. V roce 1996 jej policie udeřila a zranila mu lícní kost. Na postup policie si nikde nestěžoval, nemělo to cenu. Z Kuby se rozhodl vycestovat až v roce 2017 (vycestoval v roce 2019, jakmile si v ČR zajistil zaměstnání). Uvedl, že do té doby neměl peníze. V roce 2019 se krátce vrátil zpět, aby navštívil dceru. V ČR požádal o mezinárodní ochranu, aby zde nepobýval nelegálně.

[9] Stěžovatelovy důvody pro udělení mezinárodní ochrany (především jeho protirežimní činnost, opakované zatčení a policejní násilí) se pohybují pouze v rovině tvrzení. Ověřit, případně vyvrátit jejich věrohodnost proto není pro žalovaného snadným úkolem. Žalovaný a městský soud ve svých závěrech přihlédli především k následujícím skutečnostem: stěžovatel podal svou žádost o mezinárodní ochranu až poté, co v ČR pozbyl předchozí pobytové oprávnění; stěžovatel nebyl v zemi původu za tvrzené činy trestně stíhán ani oficiálně obviněn; v zemi původu stále žijí stěžovatelovi příbuzní, mj. i jeho dcera, kterou byl v roce 2019 navštívit, aniž by při tom čelil jakýmkoli represím ze strany státních orgánů; stěžovatel opustil zemi původu až rok po posledním tvrzeném zadržení policií (a celkově dvacet let poté, co byl zadržen poprvé) v době, kdy si v ČR zajistil pracovní vízum, a to naprosto bez obtíží; stěžovatel se nikdy neobrátil na státní orgány kvůli

problémům s policií; a konečně přísná migrační pravidla se na Kubě významně změnila. Podle NSS všechny tyto popsané okolnosti ve svém souhrnu dokládají opravdu spíše to, že stěžovatel své obavy z návratu do země původu zveličuje za účelem udělení mezinárodní ochrany. NSS proto souhlasí se závěry žalovaného i městského soudu, že stěžovatelovy důvody nejsou azylově relevantní. Neosvědčují ani to, že by stěžovateli v případě navrácení do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[10] Žalovaný ani městský soud nezpochybňovali, že režim na Kubě je značně uzavřený. Skutečnost, že Kuba je stále považována za nedemokratický stát, sama o sobě ale neopodstatňuje automatické získání mezinárodní ochrany (viz rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 303/2004-79, usnesení NSS ze dne 21. 5. 2020, čj. 7 Azs 359/2019-50, bod 10, či usnesení NSS ze dne 22. 2. 2022, čj. 7 Azs 305/2021-20, bod 11, ve věci správního vyhoštění stěžovatele). NSS ve svých dřívějších rozhodnutích ve vztahu ke Kubě judikoval, že situace na Kubě není sama o sobě důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (např. rozsudek ze dne 11. 8. 2021, čj. 1 Azs 424/2020-61, bod 15, v tomto případě doplňkové ochrany).

[11] Migrační politika Kuby se od roku 2013 výrazně rozvolnila. Ve správním spise to dokládá Informace MZV ČR ze dne 3. 1. 2020. Z ní mj. plyne, že nový migrační zákon je ve většině případů dodržován, ke svévolnému výkladu dochází pouze v případě opozičních aktivistů či nezávislých novinářů (shodně též usnesení NSS ze dne 22. 1. 2020, čj. 6 Azs 197/2019-45, bod 8 a judikatura tam uvedená). Těmto osobám bývá znemožněno vycestovat ze země, případně se tam navrátit. S takovými obtížemi se však stěžovatel nesetkal, přestože z Kuby vycestoval opakovaně.

[12] NSS uzavírá, že v této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Městský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady řízení vymykající se z jeho běžné úřední činnosti.

[14] Stěžovateli byl zdejším soudem ustanoven zástupce, advokát JUDr. Maroš Matiaško, LL.M. Jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování hradí stát. Advokátovi se s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b), d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování 6 200 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů 600 Kč. Za tyto úkony advokátovi náleží 6 800 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Tuto částku NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2023

Ondřej Mrákota
předseda senátu